

החלטה

בפניי בקשת התביעה הצבאית להארכת מעצרו של ארבעת החשודים בגין עבירות שעניין חבלה בכוונה מחמירה וחבלה בנסיבות מחמירות בצוותא, לפי סעיפים 329(א)(1), 333 ו-335 (א)(2) לחוק העונשין, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

כלל החשודים נעצרו היום בשעות הצהריים המאוחרות ואילך. בפרשייה מעורבים גם חמישה אזרחים, חלקם שוטרים, אשר נחקרו במקביל, לרבות במחלקת חקירות שוטרים. מוקדם יותר האריך בית המשפט השלום את מעצרו של ארבעה מהאזרחים, שניים מתוכם נעצרו עד ליום 2.12.24, ושניים נוספים נעצרו עד ליום 28.11.24. האזרח החמישי שוחרר בתנאים לאחר שהציג אליבי בעל תימוכין.

התביעה הציגה את חומר החקירה שנאסף ודו"ח סודי המתייחס לפעולות החקירה שבוצעו עד כה ולפעולות החקירה הצפויות. מטעמה של התביעה העידה קצינת החקירות הממונה על התיק. ארבעת הסגורים של ארבעת החשודים חקרו את הקצינה חקירה ממושכת.

הסגורים התנגדו נחרצות למעצר, לחילופין ביקשו כי אשחרר את מרשיהם לחלופת מעצר, ולחילופין חילופין ביקשו כי אורה על קיצורה של תקופת המעצר ככל הניתן. נטען, כי החיילים עיכבו את המתלונן כדי לא נכחו בעת הפעלת האלימות כלפיו בידי האזרחים, אשר נעשתה מאוחר יותר בזמן. מרביתם הלינו על כך שמרשיהם כלל לא עומתו עם החשדות העומדים כנגדם, במיוחד בשים לב לעובדה שהחקירה נפתחה זה מכבר. סגורו של חשוד 2 הדגיש כי האחרון שיתף פעולה באופן מלא. עוד הדגיש כי המתלונן כלל לא נחקר בגין החשדות שהובילו לעיכובו בידי החיילים, ולמעשה זכה לחסינות. סגורו של חשוד 4 עמד על כך שמרשו חייל מילואים שהיה אמור להתגייס מחר למשטרה, וביקש לשחררו לחלופת מעצר.

כלל הסגורים ביקשו כי אורה על איסור פרסום שמותיהם של החשודים.

עיון בתיק החקירה מלמד, כי האירוע בו מדובר התרחש בחודש אוגוסט, וכי החקירה מתנהלת מזה זמן ממושך, כאשר רק לאחרונה נעצרו החשודים. נוכח החלטת בית המשפט השלום שהועברה לסגורים, ניתן לומר בגלוי כי האירוע כלל מספר חלקים, ולא בכדי הוא כונה בפי התובעת "אירוע מתגלגל". יודגש, כי לפי הנטען, במסגרת האירוע נחבל המתלונן חבלות של ממש, חבלות הזוכות לתימוכין רבים בחומר החקירה, לרבות תימוכין פורנזיים.

חקירתם של החשודים מצויה בראשיתה, ואולם למרבה הצער, מרבית החשודים כלל לא עומתו עם עיקרי הטענות כנגדם, ואילו החשודה 3 כלל לא הספיקה להיחקר, בשים לב לשעת הגעתה לחקירה ולצורך במתן ארוחת צהריים ובהיוועצות, טרם הסעתה לבית הדין.

ייתאמר כבר כעת, כי קיימות בתיק ראיות המעלות חשד סביר לביצוען של עבירות אלימות, בין היתר בידי החשודים, ולא רק – כפי שטענו הסגורים, בידי אזרחים (ראה סעיפים 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14 לדו"ח הסודי וכן סעיף 4(II) לנספח א לדו"ח הסודי). כמו כן קיימות ראיות אובייקטיביות, הקושרות בין הכוח הצבאי שעצר את המתלונן לבין החשודים שבפניי (ראו סימוכין כ' לתיק החקירה), וכן ראיות נוספות המחזקות כשלעצמן באופן כללי את החשד ועשויות לעמוד בסתירה לטענת ההגנה הרווחת של עיכוב כדין של המתלונן בידי החיילים (ראה סוף פסקה 33 לדו"ח הסודי).

כידוע, סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו – 1996 קובע עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות כללית, שעה שמדובר בעבירות שנעשו באלימות חמורה או באכזריות, אלא אם הצליח הנאשם לסתור חזקה זו. בפסיקה הובהר כי חזקה זו מתקיימת עת מדובר באלימות המופנית לעצור, אזוק ומכוסה עיניים, כשהוא

חסר ישע, ללא התגרות מצידו, תוך השפלתו, על ידי כמה חיילים (ע"מ 73/15 רב"ט ד' ס' נ' התובע הצבאי הראשי (2015); ע"מ 80/21 התובע הצבאי נ' רב"ט ל' א' כ' (2021)).

נקיטה באלימות כנגד אדם הנתון למרותם של החיילים כבענייננו, עשויה להקים במלוא עוצמתן גם עילת המסוכנות הצבאית לצד חשש לפגיעה חריפה במשמעת הצבאית. נקבע, כי חיילים הנוהגים באלימות לא מוצדקת, בשררה ובאכזריות כלפי מי שנתון למרותם, מפרים ברגל גסה את הצו שלא לנהוג באלימות, ומחלישים את הצבא ואת המדינה כלפי חוץ תוך פגיעה בתדמיתם (ע"מ 35/09 סגן א' מ' וסמל א' ג' נ' התובע הצבאי הראשי (2009)).

בחינת דו"ח פעולות החקירה מלמדת כי בפרשה מספר לא מבוטל של חשודים – אזרחים וחיילים – בסדיר ובמילואים כאחד, וכי המדובר בחקירה מורכבת המחייבת עריכת פעולות חקירה לא מבוטלות, הצפויות להתבצע בחלקן מחר ומחרתיים, אף שמרביתן נעדרות צפי. במקביל מתנהלת החקירת מח"ש כנגד האזרחים, ובה פעולות חקירה רבות נוספות, הרלוונטיות אף הן. נוכח ריבוי החשודים קיים גם חשש מובנה לשיבוש הליכי חקירה, עילה המצטרפת לעילות המעצר שצוינו לעיל.

בשים לב לחשד הסביר כאמור, נוכח מכלול פעולות החקירה הנדרשות ובשים לב להארכת המעצר של האזרחים, מצאתי את בקשת התביעה מדודה.

עם זאת, מצאתי לאבחן בין החשדות 1,3 לבין החשודים 2,4 – בשים לב לצורך לברר – ולו באופן ראשוני, את מידת ועוצמת מעורבותן במעשים, בשים לב לעולה מחלק מהראיות הספציפיות בתיק (בדגש על ס' 6 לנספח א'). לאור זאת, בצירוף העובדה שאחת החשדות לא נחקרה חקירה אפקטיבית כלל, מצאתי לקבוע כי החשדות 1,3 תיעצרנה במעצר סגור עד מחר 27/11/24 בשעה 16:00, על מנת לאפשר בקרה שיפוטית אחר משך מעצרן, לאחר שתינתן להן האפשרות להתייחס לחשדות. מצאתי להורות אפוא כי בפרק זמן זה על הגוף החוקר לגבות משתי החשדות התייחסות לחשדות הקונקרטיים כנגדן.

לגבי החשודים 2,4 – הרי שבשים לב לעוצמת החשד בשלב זה ולטיבו, מצאתי להיעתר לבקשה במלואה, ולקבוע כי עד מחר ייחקר חשוד 4 גם באופן קונקרטי על החשד כנגדו. משכך מוארך בזאת מעצרו הסגור של חשודים 2 ו-4 עד ליום ה' 28/11/24 בשעה 14:00.

בעת הזו, מצאתי לקבל את בקשת ההגנה לאיסור פרסום שמותיהם של כלל החשודים וזאת עד ליום ה' 28.11.2024 בשעה 18:00, זאת, בהינתן השלב הדיוני בו אנו מצויים, טיב האירוע שכולל היבטים מבצעיים, החשש הכללי לביטחונם והעובדה שהתמונה הראייתית כלפיהם טרם התבהרה במלואה. החלטתי כך, חרף העובדה שלא ניתן צו דומה כנגד האזרחים, שכן כלל לא הובאו ראיות שאיסור פרסום כאמור התבקש מאת בית משפט השלום.

לבקשת סגורו, יופנה חשוד 2 לבדיקת קב"ן.

העתק ההחלטה לרש"ץ קב"נים בכלא.

העתק ההחלטה לרל"שית נשיאת בית הדין הצבאי לערעורים, נוכח צו איסור הפרסום.

לבקשת ההגנה מופנה הפרוטוקול לרע"ן ביטחון באמ"ץ.

• 44 זכות ערעור כחוק.

• 45 ניתנה היום, כ"ה בחשוון התשפ"ה, 26.11.2024, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופטת